

“Epipe” Sergisi - Güneş Terkol / Salt Galata, 30 Ocak – 8 Mart 2026

Rengigül Yaltırık Ural

“BBVA Vakfı iş birliğiyle düzenlenen Salt Sanatsal Araştırma ve Üretim Destek Programı'yla 2025-2026 döneminde desteklenen projelerden ilki Güneş Terkol'un **Epipe** sergisinin ön gösterimi” davetine 29 Ocak 2026 tarihinde katıldık.

“Epipe” Nedir?

Sergi öncesi Atölye salonundan, kürötör ve sanatçı eşliğinde gezilen sergiden sonra basın bülteninden öğrendiğimiz:

“Epipe, adını dans eden kadın figürünü betimleyen meşhur bir Tatar halk şarkısından alıyor. Savaşlardan ekonomik buhranlara, işgal günlerinden rejim değişikliklerine nice tarihî dönemece tanıklık etmiş bir topluluğun hafızası ile yaşam enerjisine atıfta bulunuyor. Zorunlu yer değiştirmeler boyunca korunan üretim biçimleri, bir aradalık hâlleri ve bedensel eylemler, kuşaktan kuşağa aktarılan deneyimlerin, emek ile direncin repertuarını oluşturuyor.”

“Epipe” Nasıl Sanata Yansıdı?

“Epipe, Terkol’un 2002’den bu yana annesi Elmira Terkol ile birlikte yürüttüğü sözlü tarih ve arşiv çalışmasının bir çıktısı. Sanatçı, Kazan Tatarları’nın 19. yüzyıl sonunda Rusya’dan Çin’e ve akabinde Türkiye’ye uzanan kademeli göçüne odaklı bu araştırmadan damıttığı malzemeleri, eski ve yeni işleriyle harmanlıyor. Çizim, animasyon ve dikiş işlerini bir araya getirerek göç yolları, aile hafızası, kuşaklar ve coğrafyalar arası aktarımlar etrafında çok yönlü bir görsel-işitsel hikâye geliştiriyor.

Serginin geçtiğimiz yıl yoğunlaşan hazırlık sürecinde, Kazan'daki Tatar Kadınları Forumu ve Eskişehir'deki Sabantuy Şenlikleri de dâhil olmak üzere bir dizi araştırma gezisi gerçekleştirildi. Buluşmalarda bolca göç hikâyesi dinlendi, video söyleşiler yapıldı, aile yadigârları ve fotoğraf albümleri sandıklardan çıkarıldı. Bu araştırma hattının son adımı ise Ankara'daki Kazan Kültür ve Yardımlaşma Derneği'nde, Çin'den göç etmiş Tatar kadınlarının katılımıyla yürütülen dikiş atölyesiydi. Sanatçının farklı ülkelerde kadınlarla birlikte düzenlediği diğer atölyelerde olduğu gibi, bu çalışma da kişisel hikâyelerin ortak bir anlatı içinde yer bulmasına imkân tanıdı. Katılımcıların göç, aidiyet ve aile hafızasına dair paylaşımları, eski Tatar şarkıları eşliğinde kumaşlara işlenerek kolektif bir pankarta dönüştü." Salt Galata Sergi Basın Bülteni

Türk Tuborg A.Ş. ve Jotun'un katkılarıyla gerçekleştirilmekte olan sergi 8 Mart 2026 tarihine kadar Salt Galata'daki Mastercard Sergi Mekânı'nda devam edecek.

Salt Galata'nın Kuruluş Amacı

“BBVA Grubu bünyesindeki Garanti BBVA tarafından kurulan Salt, sanat, mimarlık, tasarım, toplumsal ve ekonomik tarih alanlarının kesişiminde araştırma, sergi, yayın, web projeleri ve kamu programları geliştiren bir kültür kurumudur. BBVA Grubu'nun sosyal sorumluluk girişimi olan BBVA Vakfı ise araştırmaya dayalı sanatsal, kültürel ve bilimsel faaliyetler aracılığıyla bilgi üretimi ve paylaşımını teşvik ederek toplumsal fayda sağlamayı amaçlar.”
Sergi Basın Bülteninden

Salt'ın Gönlümdeki Yeri

Salt Galata ve Epipe Sergisi İzlenimler bölümüne geçmeden önce; Salt'ın gönlümdeki yerini kısaca vurgulamak istiyorum; Salt arşivlerinde ailece yer almamızdan mutluyum.

- Annemin büyük dayısı avukat mebus Ali Taşkapılı'nın "Kuva-yı Milliye günlerinde Fahrettin Altay'ın karargahında ortada Fahrettin Altay, sağında Konya Müdafaa-yı Hukuk Cemiyeti mutemedi Tahir Paşazade Cevdet (Arıkut), solunda Adli Müşavir Ali Taşkapılı (eski Afyon Mebusu), arkada yaver Fevzi (eski Hava Kuvvetleri Kumandanı ve Münkalat Vekili Fevzi Uçaner), Kolordu Karargahından Ramiz Toker ve Umumi Meclis üyesi Akşehirli Agah Nesimi. (30.6.1921'de Eskişehir'de çekilmiştir.)" fotoğraf ve açıklaması.

- Babam Prof. Dr. Faik Yaltırık'ın "Haliç'teki Çeşme Restorasyonu hakkında alınan karar - Decision regarding the restoration of the fountain near Golden Horn"u da içeren dört imzalı raporu.

- Ozan Torun Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı projesi kapsamında benimle yazılı, sözlü röportaj yapmıştı. Salt Galata'da "Saraydan Sonra, Otelden Önce: Çırağan'da 50 Yaz" yazısında adımın geçmesi.

Dolayısıyla Salt'ı güvenilir bir kaynak olarak yazılarımda konu ediyorum.

Salt Galata ve Epipi Sergisi İzlenimler

Zeynep Akan (Medya İlişkileri) Hanım'ın Güncel Kadın Dergisi'ni bilgilendiren açıklayıcı davetine eşim Ersin Ural ile birlikte katıldık. Salt Galata, Bankalar Caddesi'nde eski Osmanlı Bankası'nın binasında. Levent'ten Beşiktaş-Taksim otobüsü ile bir saat öncesinden yola çıktık. Toplu ulaşımı tercih etmenin daha doğru olacağını düşündük. Taksim'den Tünel'e tramvay ile gittik. Bu bizim için ilk deneyimizdi. Yerli yabancı müthiş bir kalabalık vardı. Çoğu genç yaşta. Tramvayda Galata Kulesi'ni soran bir turiste yardımcı olmaktan memnun oldum. Fransız Kültür, Olgunlaşma binalarının önünden geçerken gençlik anılarım hatırıma geldi. Babalarımızın kravatsız çıkmadıkları dönemleri de konuştuk yol boyunca. Galata Kulesi'nin önünde müthiş bir kuyruk vardı.

Yokuş aşağı inerek Bankalar Caddesi'ndeki Salt Galata binasının içine girdik. Tarihi döner kapıdan içeri girer girmez yetkililerin güler yüzlü ve sorularımıza açıklayıcı bilgiler vermesinden memnun olduk. Hem eski dönemlerden yansıyan mimariyi hem de güncel mekânlardaki kitaplıklar, asansör ve tuvaletler, kafeteyası ile bambaşka bir dünyada hissettik kendimizi.

Atölye katına çıktığımızda Güneş Terkol, annesi Elmira Terkol, küratör Amira Akbıykoğlu ile birlikte sahnede izleyicilere bilgiler aktarıyor ve soruları yanıtlıyordu. Çay, kahve, kruvasan ikram büfesi profesyonel bir düzendeydi ve sessizce dileyenler kahvelerini, su ya da sodalarını içiyorlardı.

Serginin düzenlendiği -1 katına topluca indik. Açıklamalar devam etti. Fotoğraflarımızı çoğunlukla fotoğrafçı eşim Ersin Ural çekti. Duvardaki video gösterimi, çok uzun yılların birikimi aile yadigarları, bir göç ile kültürüne sahip çıkma, dikişler, çizimler ile anlatım ve sanata yansımaları uzun yıllar önce Selanik'teki limanda açılan fotoğraf bienalindeki göç öykülerini bize anımsattı. Hem sahip çıkmış hem emek verilmiş ve topluma yansıtılmış.

Bu sergide "Annelerin hayatımızdaki önemini de kavırıyoruz" diyebiliriz. Sanatçının hayatında olduğu kadar sanatında da yer almış. Anneye ithaf edilen kitaplar, tablolar, müzik besteleri, sözleri ve dahası gibi... Anne-kızın içtenliği yüzlerindeki tebessüm hoşuma gitti. Ayrıca kadınlarının el işçiliğinden oluşan kumaş panodan duygular yansyordu. Tatar şarkıları görsel olarak bizleri bulmuştu sanki. Göçün hüznünü alır şarkılar, neşe, dayanıklılık verir.

"Epipe" Kırım Türkleri Halk Oyunları'ndan ve detaylarıyla irdelenecek, bir kültür unutulmasın çabası gelecek kuşaklara aktarılacak diye düşünüyorum. Epipe'yi merak ettim ve kısa bir araştırma yaptım. İTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü "Kırım Türkleri Halk Oyunları ve Geleneksel Giyisileri" konusunda Selma Agat yüksek lisans tezi yapmış. Sergi sayesinde bir kültür daha öğrenmiş oldum.

Sergi sonrası yine üst kata çıktık, kokteyl ile zarafetle ağırlandık.

Salt Galata'daki Osmanlı koleksiyonlarını, kasaları inceledik. Geniş bir kitaplığa sahip. Kitaplıktan faydalananlar huzur içinde çalışıyorlar.

Tam çıkarken “Rengigül Hanım” diye bir hanım kafeteryadaki masadan kalkıp yanıma geldi. Divan’da bir süre çalışmış. Kız kardeşi ile birlikte çocuklarına müzeleri gezdiriyorlarmış. Çocuklarını müze ve sanatla yetiştirmeye çalışan genç annelerle sohbetten çok mutlu oldum ve kendilerini kutladım.

SALT Galata ekibine, destekçilerine, sanatçılara ve tüm sanatseverlere çok başarılı, sağlıklı, güzel bir yıl, sergi dönemleri diliyorum.